

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZYRODY

dla klas IV – VI SP 85 w roku szkolnym 2017/2018

Zadaniem Przedmiotowego Systemu Oceniania jest zapewnienie trafnego, rzetelnego, jawnego i obiektywnego oceniania wspierającego rozwój ucznia, uwzględniającego indywidualne cechy psychofizyczne ucznia oraz pełniące funkcję informacyjną, diagnostyczną i motywacyjną. Przedmiotowy System Oceniania jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania i jest jego integralną częścią. Zasady ogólne dotyczące oceniania i klasyfikowania znajdują się w Statucie Szkoły w rozdziale WSO.

I. CELE OCENIANIA

1. Ocenianie bieżące (wspomagające) ma na celu monitorowanie rozwoju ucznia, a w tym:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych
- pokazanie uczniowi jego słabych i mocnych stron oraz zmotywowanie go do dalszej pracy, aktywnego udziału w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- przekazanie rodzicom (opiekunom) informacji o postępach ucznia w nauce, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- przekazanie nauczycielowi informacji o efektywności jego nauczania oraz umożliwienie mu doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej,
- przygotowanie do sprawdzianu zewnętrznego.

2. Ocenianie śródroczne i roczne ma na celu:

- przekazanie uczniowi informacji o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz postępach w nauce przyrody,
- dostarczenie nauczycielowi informacji na temat poziomu wiedzy i umiejętności ucznia,
- monitorowanie systemu szkolnego,
- różnicowanie i klasyfikowanie uczniów,
- pomoc nauczycielowi w ewaluacji i modyfikacji procesu nauczania przedmiotu.

II. KRYTERIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z PRZYRODY DLA KLAS IV – VI

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą,
- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania przyrody w danej klasie,
- samodzielnie rozwiązuje problemy praktyczne i zadania o dużym stopniu trudności,
- opracowuje i prezentuje wyniki samodzielnie przeprowadzonych obserwacji, doświadczeń, hodowli
- przygotowuje ciekawe i twórcze prezentacje multimedialne,
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- regularnie odrabia prace domowe i zadania dodatkowe
- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania przyrodnicze,
- aktywnie uczestniczy na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych z przyrody,
- osiąga sukcesy w konkursach przyrodniczych;

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- w wyczerpujący sposób opanował materiał przewidziany w programie nauczania przyrody w danej klasie
- skutecznie wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności w praktyce, do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,

- ma bogaty zasób słownictwa przyrodniczego, analizuje złożone zjawiska i procesy przyrodnicze,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach,
- bezpiecznie przeprowadza obserwacje, doświadczenia przyrodnicze, analizuje wyniki i wyciąga wnioski, potrafi je argumentować,
- przygotowuje ciekawe prezentacje multimedialne,
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- regularnie odrabia prace domowe i wykonuje zadania dodatkowe,
- wykazuje dużą samodzielność, sprawnie korzysta z różnych źródeł wiedzy przyrodniczej i ocenia ich przydatność w uczeniu się przyrody
- planuje działania zmierzające do poprawy stanu środowiska przyrodniczego;

OCENA DOBRA

Uczeń:

- opanował materiał programowy nauczania przyrody na poziomie wymagań rozszerzonych,
- samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne z elementami problemowymi, trudniejsze z pomocą nauczyciela,
- czyta ze zrozumieniem, potrafi samodzielnie znaleźć w tekście potrzebne informacje,
- sprawnie posługuje się poznanymi pojęciami z zakresu przyrody, wyjaśnia, porównuje i opisuje podstawowe procesy zachodzące w przyrodzie i w organizmach żywych,
- planuje i bezpiecznie wykonuje doświadczenia i obserwacje przyrodnicze, formułuje spostrzeżenia i wnioski,
- analizuje treść rysunków, schematów, tabel i wykresów,
- bierze czynny udział w lekcji,
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy i odrabia prace domowe,
- rozumie konieczność ochrony przyrody,
- stara się korzystać z różnych źródeł wiedzy przyrodniczej;

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe i użyteczne w życiu codziennym i niezbędne do kontynuowania nauki przyrody na wyższym poziomie
- trudniejsze problemy i zadania rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- rozumie podstawowe pojęcia, rozpoznaje procesy zachodzące w przyrodzie,
- zakłada i prowadzi proste hodowle, wykonuje proste obserwacje i doświadczenia wg instrukcji oraz zapisuje wyniki,
- odczytuje informacje z rysunków, schematów, tabel i wykresów,
- współpracuje w grupie i przestrzega ustalonych zasad pracy,
- jest mało aktywny na lekcji,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy, ma braki w notatkach,
- nie zawsze odrabia prace domowe,
- zna źródła wiedzy przyrodniczej,
- wykorzystuje zdobyte wiadomości i umiejętności w życiu codziennym;

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- ma duże braki w opanowaniu podstawowych treści programowych z przyrody, ale zrealizował wymagania konieczne, dające mu wiedzę i umiejętności niezbędne w dalszym życiu,
- podstawowe zadania teoretyczne i praktyczne wykonuje przy pomocy nauczyciela,
- nie potrafi samodzielnie przeczytać ze zrozumieniem tekst z podręcznika,
- ma ubogie słownictwo przyrodnicze,
- zna zasady pracy w grupie,
- nie jest aktywny na lekcji, ale wykazuje chęć do pracy,
- umie posługiwać się prostymi przyrządami do obserwacji i pomiarów,
- niesystematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, ma braki w notatkach,
- często nie odrabia prac domowych,
- przeprowadza z pomocą nauczyciela proste doświadczenia, obserwacje i hodowle,

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował wiadomości na poziomie wymagań koniecznych, posiada bardzo duże braki wiedzy,
- nie rozumie zadań o niewielkim stopniu trudności i nie potrafi ich wykonać nawet przy pomocy nauczyciela,
- ciągle jest nieprzygotowany do zajęć,
- nie rozumie poleceń nauczyciela,
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu,
- nie odrabia prac domowych,
- nie wykazuje żadnych postępów w nauce;

III. INFORMACJE O POSTĘPACH UCZNIÓW zapisuje się:

- w dzienniku lekcyjnym
- w zeszytach przedmiotowych
- w zeszytach ćwiczeń
- w dokumentacji prac uczniów (zawierających sprawdziany, testy wiedzy)

IV. SKALA OCEN

OCENA	OZNACZENIE CYFROWE	SKRÓT LITEROWY
celująca	6	cel
bardzo dobra	5	bdb
dobra	4	db
dostateczna	3	dst
dopuszczająca	2	dop
niedostateczna	1	ndst

Przy ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie symboli „+” i „- „ przy ocenie za wyjątkiem ocen rocznych.

V. ZASADY SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

1. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia z przyrody:

a) odpowiedzi ustne – wiadomości z **2 ostatnich lekcji**, samodzielne, płynne, wyczerpujące, przedstawione poprawnym językiem,

b) prace pisemne:

- sprawdziany, testy – całogodzinne, **po 3 w każdym semestrze**, obejmujące duży zakres materiału; zapowiedziane na tydzień przed terminem; potwierdzone wpisem w dzienniku lekcyjnym, (poprzedzone lekcją powtórzeniową i opracowaniem zagadnień dla ucznia),
- kartkówki – niezapowiedziane, dot. zagadnień z **2 ostatnich lekcji**; czas trwania do 15 minut,
- karty pracy dla ucznia – uzupełniane samodzielnie w czasie lekcji; zadania dotyczą omawianych zagadnień, przeprowadzonych obserwacji i doświadczeń przyrodniczych;
- prace domowe – samodzielne, estetyczne, zgodne z tematem, sprawdzane na bieżąco,
- zadania w zeszycie ćwiczeń – uzupełniane na lekcji i w domu; sprawdzane po każdym dziale;
- zeszyt przedmiotowy – sprawdzany 1 raz w każdym semestrze; estetyczność zapisu notatek, zapisywanie daty, numeru lekcji, podkreślanie tematu, zachowanie odstępów, systematyczność,

c) aktywność na lekcji:

- aktywność ucznia w czasie lekcji jako prezentacja umiejętności i wiedzy ucznia; nagradzana jest plusami, **3 plusy = ocena bardzo dobra**
- praca w grupach – organizacja pracy w grupie, komunikacja w grupie, zaangażowanie, sposób prezentacji, efekty pracy grupowej;

d) prace dodatkowe – np. wykonanie zielnika roślin, albumu, plakatu, przeprowadzenie obserwacji lub doświadczenia oraz opracowanie ich wyników, prowadzenie hodowli, przygotowanie prezentacji multimedialnej, wykonanie modeli dydaktycznych, itp.

e) aktywność pozalekcyjna:

- aktywne uczestnictwo w zajęciach koła przyrodniczego lub ekologicznego;
- udział w konkursach przedmiotowych szkolnych i pozaszkolnych;

2. Sprawdziany, testy wiedzy, kartkówki, odpowiedzi ustne oraz prace domowe i zadania w zeszytach ćwiczeń są obowiązkowe.

3. Liczba i częstotliwość pomiarów jest zależna od realizowanego programu nauczania.

4. Nauczyciel uzasadnia oceny bieżące zgodnie z ustaleniami w WSO:

- z odpowiedzi ustnej, aktywności na lekcji - werbalnie ze wskazaniem mocnych i słabych stron wypowiedzi
- ze sprawdzianów, testów i kartkówek – pisemnie ze wskazaniem dobrych i słabych elementów pracy oraz podaniem wskazówek, w jaki sposób uczeń powinien poprawić pracę i jak ma pracować dalej.

5. Jeśli uczeń jest nieobecny na sprawdzianie bądź teście ma obowiązek zaliczyć go w terminie ustalonym z nauczycielem **w ciągu 2 tygodni** (brak napisania pracy w tym terminie skutkuje **oceną niedostateczną**).

6. Nauczyciel ma obowiązek sprawdzić sprawdziany, testy i kartkówki w terminie **do 2 tygodni**.

7. Przy ocenianiu sprawdzianów, testów i kartkówek stosuje się następujący **przelicznik procentowy**:

Ocena	Procent maksymalnej liczby punktów
celująca	98 – 100 %
bardzo dobra	91 – 97 %
dobra	76 – 90 %
dostateczna	51 – 75 %
dopuszczająca	31 – 50 %
niedostateczna	0 – 30 %

8. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych i możliwościach psychofizycznych oceniani są zgodnie z zaleceniami PPP (np. nieobniżanie oceny za brak poprawności językowej oraz graficznej, nieodpytywanie na forum klasy z głośnego czytania, wydłużenie czasu pracy na sprawdzianach).

9. Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów, którzy mają wskazania w orzeczeniu lub opinii PPP o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do swoich niższych możliwości, nauczyciel stosuje następujący **przelicznik procentowy**:

Ocena	Procent maksymalnej liczby punktów
celująca	90 – 100 %
bardzo dobra	71 – 89 %
dobra	55 – 70 %
dostateczna	40 – 54 %
dopuszczająca	20 – 39 %
niedostateczna	poniżej 19 %

VI. WARUNKI NIEPRZYGOTOWANIA SIĘ UCZNIĄ DO ZAJĘĆ

1. Uczeń może być nieprzygotowany do zajęć:

- a) wskutek wypadków losowych
- b) z powodu choroby
- c) po powrocie ze szpitala lub sanatorium.

2. Uczeń ma prawo zgłosić na początku lekcji **1 raz nieprzygotowanie do lekcji i 2 razy brak zadania domowego** w każdym semestrze (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów). Jest to odnotowane w dzienniku lekcyjnym symbolami: **np.**, **bz.**
Za kolejne nieprzygotowanie, brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń lub brak zadania domowego uczeń otrzymuje minusy, **3 minusy = ocena niedostateczna**
3. Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnić przerobiony zakres materiału, notatki w zeszycie, zadania w zeszycie ćwiczeń.
4. Na uzupełnienie wiadomości uczeń ma:
 - 3 dni po nieobecności trwającej do 1 tygodnia
 - 1 tydzień po nieobecności trwającej powyżej 1 tygodnia
 - 2 tygodnie po dłuższej nieobecnościPo upływie tego terminu uczeń jest traktowany na równi z pozostałymi uczniami.

VII. WARUNKI I TRYB POPRAWY OCEN PRZEZ UCZNIÓW

1. Każdą pracę klasową (sprawdzian, test wiedzy) napisaną na ocenę niesatysfakcjonującą, uczeń może poprawić. Uczeń poprawia ocenę tylko 1 raz.
2. Uczeń ma obowiązek poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu (testu) w terminie ustalonym przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni od jej otrzymania.
3. Ocena otrzymana z poprawy jest wpisywana do dziennika obok wcześniej otrzymanej oceny. Brana jest pod uwagę ocena z pracy poprawionej, jak i ocena z pracy napisanej w pierwszym terminie.
4. Kartkówka zawierająca materiał z 2 ostatnich lekcji nie musi być poprawiana.

VIII. USTALANIE OCENY KLASYFIKACYJNEJ ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

1. Ustalenia oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w wyniku różnych form sprawdzania jego osiągnięć edukacyjnych.
2. Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną wyliczoną z ocen cząstkowych uzyskanych w danym semestrze.
3. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% lekcji, nie może być klasyfikowany z przedmiotu.

IX. SPOSOBY INFORMOWANIA RODZICÓW O POSTĘPACH UCZNIĄ W NAUCE

- wpis ocen do zeszytu przedmiotowego ucznia lub zeszytu kontaktu z rodzicami,
- omówienie osiągnięć, postępów lub trudności w nauce ucznia podczas wywiadówek i konsultacji indywidualnych wg harmonogramu oraz w czasie indywidualnych spotkań między rodzicem i nauczycielem w czasie pozalekcyjnym
- udostępnienie rodzicom prac pisemnych ucznia podczas indywidualnych konsultacji

Z Przedmiotowym Systemem Oceniania oraz kryteriami wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny z przyrody zostali zapoznani uczniowie i ich rodzice (prawni opiekunowie) na początku roku szkolnego.

Opracowała: Alicja Królak
(nauczyciel przyrody)